

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
„ pol leta 4 „ — „
„ četrť „ 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
„ pol leta 5 „ — „
„ četrť „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravišstvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat,
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Izv. telegram „Sl. Nar.“

V Gorici 10. julija.

Zmagala dr. Lavrič in Faganel; boj velik, agitacija na vseh straneh, tem slavnější zmagala.

Francozko-pruska zadeva.

Mnogokrat smo se že prepričali, da je tudi naš svet tak, kakoršen je ves drugi — radoveden in da raje sliši govoriti o moritvi, ki tú ali tam dela hrupa, nego o brambi narodnih pravic. Časnikarju ne preostaja nego računati z danimi razmerami in torej denes ne bomo govorili obširneje niti o slavni zmagi naših hrabrih bratov Čehov, niti o nepričakovanem vspehu, kterega nam naznanja naš telegram iz Gorice. Obrnimo svoje oči tje, kamor zdaj vse gleda — na senco španjskega prestolnega kandidata. Mož, ki je v politiki že davno sezul otročje črevlje in kteremu smemo nekoliko verovati, je te dni pisal, da bodo kandidatura pruskega princa Leopolda za sedanjó politiko važna ostala tudi potem, ko bi se kandidatura preklicala. Res trdijo pruski uradni časniki, da pruska vlada o tej kandidaturi poprej ni ničesa vedela. A kdo bi mogel dandenes kaj takega verovati? Zunajna in notrajna znamenja proti taki domnevi govoré. Kdor je Francijo opazoval od praškega miru sem, mora jej priznati; da jej ni za vojsko. Vsaj vidljiva dejanja tako govoré. Francija je molčala, ko se niso izpolnila pogodbe praškega pomirja gledé Danske. Vse drugače je postopala Prusija in je povsod boja iskala. Do zdaj je Prusija svoje peroti širila po Nemčiji. Brez posebnih povodov smo videli Prusa marširati v Manje in Rastat, prusk general si je prisvojil najvišjo vladno oblast na badenskem in virtenberškem, in pri gotharški železnici je Prusija vidljivo iskala dlake v jajci. Zdaj je Prusija prekoračila meje, v kterih se poje zveličavna nemška pesem, in že po tujih deželah dela nemirje. Ne le Francija, ampak ves evrop-

ski svet je denes že prepričan, da je bil princ Leopold od pruske vlade za to izbran vvesti se na španjski prestol, da bi tam organiziral veliko španjsko armado, s katero bi mogel nadlegovati Francijo. kader bi se kaj takega Prusiji zdelo potrebno. Antagonizem med Prusijo in Francijo je znan, a Francija je do zdaj pri vseh svojih velikih tirjavah ostala mirnejša. Vsaj to mora tudi nasprotnik Francije priznati, da se ni gani. ko se je nevarna jej Prusija večala in razširjala. A zdaj, ko hoče Prusija, ki je že enega svojih princov poslala v Rumunijo, njegovega brata posaditi na prestol važnega španjskega poluotoka, zdaj občutljiva Francija ne more obstati pri svojem prigovoru: „l' empire est la paix“ in mora nasproti stopiti slavohlepnim namenom Bismarkovim. Motiti bi morale vse psihologične skušnje, ko bi mož, ki je vso Prusijo odvisno storil od svoje volje, ki je to Prusijo postavil Nemčiji na čelo, ki je v praškem pomirju videl veliko Avstrijo pred svojimi nogami, ko bi ta mož ne hotel še za en korak dalje in si prisvojiti prvo in zankazljivo besedo v Evropi. Bismarku se sanja o veliki Prusiji, v kteri solnce ne bode nikdar zahajalo. Morebiti ima Napoleon zopet potrebo odvrniti pozornost svojega naroda na zunanje zadeve. Če to potrebo ima, potem jo bode pri znani občutljivosti francoskega naroda zdaj jako lahko opravičil in delal bode Napoleon čisto previdno, če si Prusiji nasproti zvoli za vojsko tisti trenotek, ki se njemu zdi ugoden, a ne onega, ko bi se hotela pripravljena Prusija vojskovati po vsaki ceni. Francozi bodo radi verovali, da v prihodnje njih stanje ni več zavarovano, ampak da jih Bismark okolo in okolo opleta s svojimi širokimi mrežami. Lahko je mogoče, da bode kramarska in mirljubeče Anglija ogenj pogasila, in da jo pri tem tudi podpira Rusija, ki za zdaj še ne more železi odločivnih vojsk, gotovo je, da bode tudi Beust hotel enkrat kazati svoj vpljiv in da bode z drugimi enakoveljavnimi državniki delal za mir in sporazumljenje. Ali naj se tem „apostelnom miru“ tudi njih delo posreči, nasledki hohencolernske kandidature bodo ostali. Četudi princ Leo-

pold sam odstopi, ali če bi kortesi v zadnjem trenotku odpo-vedali svojo pokornost vednemu intrigantu Primu: Francija in Evropa je postala pozorna na visokoteče namene Bismarkove. V veliki politiki se bode marsikaj spremenilo, zveze med posameznimi državami bodo v očigled pruskim hegemoniskim poželjivostim postale drugačne. Seveda pri nas v Avstriji ostane stvar pri starem. Velikonemci bodo kakor do zdaj simpatizirali s Prusijo, malopoznava avstrijska opozicija bode ostala sovražnica Prusije, torej prijateljica Avstrije in miru: za to pa bode bržkone našla malo priznanja in hvale od tistih, ki imajo moč v rokah in zopet in zopet se bode pokazalo, da se avstrijski državniki ne vedó sprijazniti s tistimi, ki želé Avstrijo ohraniti. Nemška fraza bodo naprej gospodarila, državi pa ne bode smeli pomagati njeni najbolji prijatelji, ker njeni gospodarji državnim prijateljem ne privoščijo tistega vpljiva v državi, ki bi jim pripadal po številu in ljubezni do matere — mačhe.

Minister Stremayr nazori o šoli in cerkvi.

Z nova imenovani minister uka in prosvete dr. Stremayr je razposlal deželnim predstojnikom okrožnico, v kteri razlaga načela, po kterih bode on vodil svoje ministerstvo. Liberalen dunajsk list pravi, da je okrožnica taká, kakor da bi jo bil izdelal kardinal Rauscher, a ne liberalni Stremayr. Naj posnamemo nekatere črtice iz nje. Stremayr je ustavoveren do ekscesa in pravi: „Nekteri se ne štrašijo spodkopavati ustavo in ž njo obstanek države (!), kakor tudi pravovelnost postav (medverske), in so jih žalibog spodkopavale osebe, ktere bi morale kot aposteljni miru špustovati cesarske postav in posvetno oblast države in složno z vlado (!) pospeševati najvišje interese človečanstva.“ Ta uvod je bil menda napravljen za ustavoverneže, kajti kar minister Stremayr dalje piše, je čisto kaj družega, nego se je pisalo, delalo in govorilo v oni dobi, ko so se „aposteljni miru“ čutili

Listek.

Slovenski plavičarji med turškimi roparji.

(Dalje.)

„Spomnil sem se še v tem prežalostnem trenotku“ — popisuje g. Lipold na dalje — „svoje vrle sopruge in svojih otrok, dveletnega sina in pa fantička, ki je bil še na materinih prsih*) in sem jih kakor svojo dušo priporočil božji milosti. Kdor veruje na Boga, bode mi priznal, da sem v smrtnem strahu molil z največo pobožnostjo in z vsem zaupanjem v božjo milost. A nihče ne more razumeti, kako me je molitev potolažila in pomirila, koliko poguma mi je dala. Nikdar občutena srčnost me je navdala in brez strahu sem začel pričakovati, kaj bode. Samo to sem si namenil, da se ne bom nepotrebno ustavljal roparjem, ker bi bilo kaj takega samo moje in mojih blapev življenje spravilo še v večjo nevarnost. Vspel sem se po konci, tako tudi raoji blapci. Ta trenotek pa so nam roparji svoje puške namerili proti našim prsam žugaje nam, da nas takoj postrelé, če ne ostanemo čisto mirni, ali če bi le skušali med seboj govoriti. Ko sem jim

obljubil, da se bomo po njih zapovelji obnašali, ker drugače ne moremo, in ne mislimo na nikakoršen upor, so roparji svoje puške zopet na rame obesili.

Po moji razsodbi je bilo preteklo dobre pol ure, ko smo oddaleč zaslišali vesljati — sapa je bila namreč popolnoma potihnila. Roparji so zaklicali: „Doide harambaša!“ In res se je v kratkem precej velik čolnič ustavil pri naši splavi. Iz čolna in k ognju stopi blizo 15 roparjev, ki so bili ravno tako oblečeni, kakor zgoraj popisani. Med njimi se je posebno odlikoval harambaša. Bil je šest črevljev visok, blizo 45 let star, močan in dobro raščen, rujavkastega obraza in oči; imel je močne brke, sicer je bil obrbit po glavi in obrazu. Na glavi je imel bel turban, na turbanu lepa labudova peresa in srebren polumesec, kterega je kinčalo bliščeče kamenje. Nosil je temnovišnjeve široke hlače, bele nogovice in rudeče črevlje; široka suknja mu je segala do mēč, bila je znotraj kosmata in z gornostajevino obrobljena. Za zelenim pasom okolo telesa sta tičala dva velika, krasno izdelana samokresa, tudi je na njem visel kriv palaš ali sablja. Puške ni imel, namestu nje pak vsaj dva funta težak jatagan, ki je bil na eni strani jako oster videti. Ali je bil srebren ali jeklen, tega nisem mogel razločiti.

Harambaša stopi k ognju mencaje si roke in oči in mi z trpetajočim — brž ko ne od mraza — glasom

reče, da je mrzlo, kar sem mu potrdil, dasiravno je bilo meni vroče, kakor v peklú. Na to se je vsel poleg našega stražnika na zaklenen kovčeg, ki je imel skrivne predele, ktere je bilo težko najti. Sedé nas je delj časa natanko opazoval; ko je zapazil mojo lepo srebrom okovano ulmersko pipo, povpraša me, kaj je to, in ko sem mu stvar razložil, pravi mi, naj mu pipo dam, da bo on meni tudi svojo dal. Jaz sem mu svojo izročil, on pak je pozabil dati mi svojo. Vzel mi je tudi mojo možno in na njegovo zahtevanje sem mu moral izročiti tudi drugi tabak, kar smo ga imeli — bilo ga je okolo dva funta nerezanega navadnega ogerskega tabaka. „Imate rakije?“ vpraša me v svoji nenasitljivosti. Rekel sem, da žganja nimamo, kar harambaši ni bilo nič po volji. V meni nerazumljivem jeziku je nekoliko besedi spregovoril, vsled kterih je eden izmed roparjev odšel, harambaša pa me na dalje izprašuje: Imate cipovke?*) kar sem potrdil in ob enem izročil enemu izmed roparjev velik hleb kruha, ki je bil doma pečen iz lepo mlete ržene moke in je ostal cele tri tedne okusen in použivljiv. Naš mozirski kruh je bil mogočnemu roparskemu harambaši po volji, kajti zapovedal mi je, da mu moram dati ves kruh,

*) Cipovke so majhni hlebi kruha, kakoršni se jemljó navadno na pot — morebiti ne družega nego nemški „zwieback.“

*) Eden teh otrok je sedanji rudarski svetnik v Idriji, drugi je umrl kot vodja celjske normalke.

prisiljene stopiti v opozicijo proti vladi. Stremayr piše: „Štel si bom med svoje najvažnejše naloge varovati in pospeševati korist vere in zlasti pravičen postati mnogovrstno zavitim razmeram katoliške cerkve, kakor so historično nastale. Po mojem mnenju pa se mora postavna bramba, ktero verske koristi po pravici tirjajo, obračati ne le proti zaničevalcem vsake pozitivne vere, katerih napadi splošnosti, kakor tudi pravi ljudski odgoji sekajo hude rane, ampak tudi proti kalivcem verskega miru in proti onim, ki verski dar božji zlorabijo za posvetne namene.“ Novi minister je potem toliko prijazen, da priznava vsacemu stanu neodvisnost političnega prepričanja, potem pa zažuga: „kjer zaslepljenost pristranske strasti zaničuje postavne meje, tam ne more noben stan, nobeno dostojanstvo služiti v zagovor izdajalskim rovarijam, ktere bi imele tem žalostneje nasledke, ko bi spodkopavale ne le moč države, ampak ob enem tudi cerkveno čast.“

„Kar se tiče ljudske šole, naj se smejo porabiti vsi ustavni pripomočki, da se popravijo nedavno izdane postave, ako ne bi odgovarjale lastnostim kterege naroda ali kterege deželnega oddelka. Očitni upor pa proti postavam, ki so še in dokler so pravoveljavne, ne sme se trpeti na nobeno stran. V prvi vrsti bo imel v takih slučajih postopati kazenski sodnik, pa tudi javna uprava bode trdno, a brez strasti vse storila, da se upor zaduši, da se zapeljani podučijo, prestopniki pa napotijo na postavno pot. Jajna uprava naj k sodelovanju zvabi najprvo udeleženec, naj ostane v živi zvezi s šolskimi oblastimi, naj marljivo občuje z avtonomnimi organi, in tako se jej bode posrečilo, da se obrani upor proti šolskim postavam in da vzbudi med prebivalstvom ono živo zanimanje za poduk in odgojo mladine, brez kterege bi šolske postave ne mogle razvijati svojega blagonosnega vpljiva. Priznavam, da nove šolske postave prebivalstvu večidel nalagajo nove materialne žrtve. Ako je mogoče ta bremena v posameznih slučajih zlagjati, bodem vselej rad pomagal, kolikor bode dopuščala državna blagajnica. Naj se mi tudi v tem oziru nasvetuje, kar bi bilo primerno.“

Kakor se g. minister sem ter tje tudi zahudi, zdi se nam, da je to hudovanje le pesek za ustavoverneže in da so s tolikim krikom oklicane šolske postave v očeh novega ministra toliko kakor podkopane, in da bode odvisno le od deželnih zborov, v koliko jih bodo hoteli obdržati, popraviti ali podreti.

Dopisi.

Iz Maribora. [Izv. dop.] (Državne in

kar ga še imam. Dal sem mu ga sedem lepih hlebov, o katerih si niti naš mlinar niti supruga — pekinja ni mislila, da bi kedaj redili človeka, ki bode meni stregel po življenji.

Med tem se je vrnil ropar, ki je bil poprej odšel na nerazumljive besede harambašove in je prinesel okolo štiri bokale velik sodček, kterege je hotel ponuditi harambaši. Ta pa mu je zaukazal, naj ga ponudi meni, in jaz da naj bi pil. Dasiravno sem se mu rotal in rotal, da jaz nikdar ne pijem močnih ali žganih pijač, moral sem piti in z menoj vsi moji hlapci, ker mi je harambaša jezno zaukazal, da moram piti. Nisem več nego dvakrat požrl, ali tresel sem se na vseh udih. Pijača se je sicer okušala kakor dobra slivovka, vendar se nisem mogel znebiti misli, da je v njej če že ne strup, pa gotovo kako omotica in že sem v duhu videl, kako nas bodo omóčene roparji pometali v Savo in s tem bolj zakrili svojo roparsko moritev.

Ko je harambaša videl, kako se jaz in moji ljudje tresemo, smijal se je na vse grlo in kakor na zapovelje so se drugi roparji pridružili njegovemu krohotu. Tega divjega smeha in režanja na obrazih ne bom pozabil žive dni. Ko smo bili vsi pili, podal je eden roparjev sodček harambaši, ki je najmanj en maslic močne slivovke pogoltnil, potem pa sodček tudi ponudil drugim roparjem, katerim se okusna pijača tudi ni ustavljala. To me je prepričalo, da je bila pijača res čista slivovka; zopet sem se nekoliko potolažil.

(Dalje prih.)

naše zadeve.) Pota, ki bodo Avstrijo iz sedanje državopravne zmetenosti izvedla, je težko prorokovati; toliko pa se za gotovo sme že zdaj izreči, da bodo pri presnovanji ustave dozdanji najkrepkejši faktorji najbolj pripomagali. Do zdaj je narodnostna misel bila najkrepkejša, kar volitve v zmešanih deželah kažejo. Le spomnimo se volitve po slavjanskih deželah n. pr. Pemske, kjer so se najbolj po narodnostnem načelu vršile. Isto tako se je pri južnih Slavjanih, pri dalmatinskih Srbih in pri Slovencih za narodnost boj bojeval. V drugej vrsti stoji versko vprašanje, nikakor ne katoliško samo. V Šleziji n. pr. sta si bila katolicizem in protestantizem zaveznika proti liberalizmu, kteremu so vsi pravi izpovedovalci svojih ver enako protivni. In v tretjej vrsti stoji državopravno vprašanje, kteremu bi moralo po pravici prvo mesto pripadati; kajti je od njega tako narodno kakor versko odvisno. V tem oziru si nasprotujeta centralizem in federalizem, nadvladadstvo in svoboda. Kedar se bo avstrijski državljani vsi na podlago državopravnih vprašanj postavili, ter prvo in drugo — narodnostno in versko — vprašanje z državopravnim zamenili, tedaj še le se začne zmešnjava in motnost čistili, in tedaj bode tega smo popolnoma prepričani, večina Avstrijanov **federalizmu** pripadla, ker v edinem federalizmu sta narodnost in vera najbolj zagotovljena. — Da pa se bode to državopravno razvijanje pospešilo, k temu silijo z neupešno in nepremagljivo silo Čehi in mnogo avstrijsko mislečih in čutečih Nemcev; Poljaki so v tem oziru še negodni. — Pri teh čisto jasnih političkih razmerah bi jedva bilo verjeti, da nekteri sicer važni Slovenci še ne vedo, na katero stran se jim je obrniti. Usóda dunajskega slovenskega poslanstva naj bode našim odločilnim politikom svarilo in preteč „Mene tekel.“ Predolgo že tavamo v tmuni; da se kmalu svit resnice in zora boljše bodočnosti prikaže! Odločiti res da ne moremo ali pomagati gotovo moremo in moramo.

Iz Šmarja na Štorskem. 8. julija. (Tabór.) Uradno dovoljenje za tabor nam je došlo. Sklicali ga bomo 21. avgusta ob 1/3. uri popoldne in pričakujemo tem obilniši prihod slovenskega ljudstva, ker letos na Štorskem ne bo nobenega drugega tabora. Šmarje je že zaradi svoje lege v najljubnejšem okraju cele Slovenije — tukaj živi čez 7000 duš na eni milji — najpripravnejši kraj za tabor, pa tudi središče za sosedne okraje, rogaški, kozjanski, deloma bistriški in konjiški, iz katerih torej lahko doide dosti taborcev. Če pomislimo, da ravno v teh okrajih še najbolj spi narodna zavest in da je ravno prebivalcem teh okrajev najbolj treba poduka o narodnih tirjavah, lahko presodimo, kolike važnosti je šmarski tabor. Šmarje leži 3/4 ure od južno-železniške postaje Št. Jur, kamor zloženi vlak iz Ljubljane doide ob 11. uri in skoro o istem času dunajski poštni vlak. V Št. Jurji bodo torej vozovi čakali za goste, ki pridejo od severa in juga po železnici. Kar se bo zunanjega kinča tikalo, bo menda šmarski tabor vse dosedanje presegal, ker se vsi prebivalci našega okraja pripravljajo, sijajno ta imenitni dan obhajati. Tudi po številu zbrane množine naš tabor, če bo le vreme ugodno, za nobenim ne bo zaostajal. Točke programa Vam prihodnjič naznamim.

Iz Škratljevoce 8. julija. [Izv. dop.]* Res radost rodoljubnega človeka srce navdaja, ko vidi, kako prosto ljudstvo vstaja iz tisočletnega spanja, ter se zaveda svoje narodnosti. Mnogoteri tabori so dokazali zrelost narodovo. Tisoč in tisoč naših žuljevih ratarjev je vrelo do svetega kraja, da pod milim nebom izreče svoje želje, ne boje se ne bliska ne groma, kar je dovolj dokazal Vipavski tabor. Prosto ljudstvo tako — a poglejmo nekoliko na naše duhovstvo. Tega nikdar tajiti ne moremo, ter tudi nečemo, da ima duhovščina pri omiki našega prostega ljudstva veliko, veliko deleža, akoravno bi lahko več storila v pretečenih letih, kakor je, ker je imela tudi največ vpljiva in ga še

*) Tako smo bili naprošeni sprejeti ta dopis, da skoraj nismo mogli odreči. Ako bi bile razmere drugačne nego so tu popisane, radostno bomo sprejeli vsako popravilo. Če je pa res tako kakor popisano, potem je graja zaslužena. Vred.

zdaj ina po naših krajih. Ali za Boga, kaj nam pomaga, ako zdaj vse, kar je sezidala, s trikrat večjo silo razrušiti skuša, kar nam kažejo najnovejša znamenja pri volitvah. Zdaj ko je največa sila in potreba, začeli so nekteri sebični duhovni — ne vsi hvala Bogu — in čast slovenskemu narodu, ker imamo tudi izvrstnih — naš narod na vse kriplje od poti omike in zavednosti odvrčati.

„Saj bi se vpisal v čitalnico“, pravijo štanjelski, kobdiljski in drugi posestniki, „saj bi šel na tabor,“ spet drugi, „ko bi me naš gospod tako strašno ne preklinjali, ter me strašili, da je greh, in da bo Bog zaradi grehov, ki se godijo po taborih in čitalnicah, vse grozdje in vso letino s sušo in točo pokončal. Ali vas to uči naša sveta vera gospod Brezovšček? Pokažite nam vendar tiste pastirske liste, kateri Vam veleajo tako ravnati. Ako hočete že sv. Pavla poslušati, kateri kakor pravite, na nekem kraju uči „In der Kirche wie ein Löwe, draussen wie ein Lamm“, zadržite se le tako, a našo čitalnico in naše tabore pustite nam pri miru, akoravno jih ne bi šli Vi pogledat, kakor ste rekli nekemu vozniku.

Iz srca Vam svetujemo pustite pri miru **nas** in ne motite našega ljudstva z Vašimi čudnimi principi o narodnosti, ako nočete da . . . sapienti sat.

Ne morem drugače, ko da opomnim tukaj nekega poštenega Laha, kateri se je pri nas naselil. Ta pošten Lah, Peter Gaspar, denarničar slov. čitalnice v Štanjelu, si prizadeva pri vsaki njemu dani priložnosti, pripomoči ubozemu slovenskemu narodu materialno ali kakor si bodi, če ravno po malem, pa saj „postava narave je ta, da iz malega raste veliko.“ Da bi le hoteli nekteri bogati posestniki, bratje, posnemati ga, ker ako bodo narodu koristili, bodo gotovo sebi koristili, ker prišli bodo časi, v katerih bo onim gorjé, kateri zdaj svoj narod zaničujejo. Pa kdor ima oči, vidi, kdor ima ušesa sliši, samo naši nemškutarji so zgubili obojno. Nek kmečki sin.

Iz Richenberga, 5. julija. [Izv. dop.] Včeraj smo v naši soseski tistih 5 mož volili, kateri imajo v imenu vseh sosesčanov v Gorici 10. julija voliti deželnega poslanca. Došli so k tej volitvi sami g. baron Pino, kakor tudi v Šmarijo, med tem ko so v druge soseske svoje namestnike pošiljali. Res, posebna čast za nas; kako bi si jo zamogli tolmačiti? Pri volitvi nismo zamogli nobenega vpljiva zapaziti od strani gosp. barona. Zapazili smo pa srčno prijaznost do njegovega ljubljenskega, našega župana. Stranki ste dve bili med volilci; narodna stranka, ki ni hotela dati glasu našemu županu, dobro vedé za kterege poslanca bi on glasoval; druga stranka je bila vedé ali nevedé, ako jo smem imenovati vladna, ki je glasovala za župana. Ti ki so mu svoj glas dali, dali so mu ga ker je župan in ga torej večkrat potrebujejo; sploh pa niso ti vedeli, kam bi to pripeljalo, za njega glasovati. Kar odkritosrčno rečem, v politični zrelosti smo daleč zastali. Ni bilo tudi ne časa, ne moči sosedu dovolj podučiti o pomembni naših volitev. Tako se je prigodilo, da je dobil župan večino glasov, 49; drugi štiri možje izvoljeni so narodni, in trdno se zanašamo, da se bodo pri volitvi v Gorici narodne stranke držali in tako srčnost in pogumnost skazali, kakor doma. Čudili smo se le o tem, kako je mogoče, da je drugi izvoljeni le 46 glasov prejel, ker ste obe stranki skoraj brez izjemkov zanj glasovali, med tem ko dobro vemo, koliko od njih je svoj glas županu odtegnilo; za zdaj nočemo soditi, drugikrat bomo pa poskrbeli, da se bodo glasovi tudi od koga drugega zapisavali in poštevali, in ne le samo od vladne strani (in njegovega ljubljenskega).

Kar smo pozvedeli in slišali, je gotovo, ako bi bilo potreba še to naznaniti, da naš baron je skozi in skozi „verfassungstreu“ in v nemški liberalizem zatelebljen, da malo takih. Naj gledajo tedaj tisti, ki mislijo njega za poslanca izvoliti, kako se bodo pred slovenskim narodom opravičili, ko bo že prepozno. Naj gleda pa tudi častita duhovščina, ki je med volilci, komu bo svoj glas dala; da se ne bo ravno ona, ki gori za svoj narod, dala oslepariti s priliznenimi besedami in s tem, da g. baron tudi kaj slovenskega lomi. Kedar pridete volilci skupaj, tirajte natančen program od tistih, ktere mislite voliti.

Iz Dunaja, 10. julija. [Izv. dop.] Največe važnosti za tukajšno in gotovo za vse politično izobraženo občinstvo je kriminalna pravda delavskih voditeljev, ki že ves teden trpi, pa bode še en teden. Kamor prideš, povsod čuješ ugibanje in kombinacije o social-demokratih, kateri sedé na obtožni klopi. Ta pravda je naenkrat posvetila, kako vsa evropska državljanska družba v sebi hrani kvas, kateri je globoko vmešen in ki bode neogibno enkrat prekalil in predručil ves dozdani državni organizem. Malo je svet zanimal se prej za delavsko gibanje. Menilo se je, da vse te prikazni niso drugzega nego kričanje posameznih prenapetežev, ki je nedolžno in brez vspehov ostane. Naenkrat zdaj vidimo, da so ti kričači izobraženi mladi možje, ki vedó, kaj hočejo, ki imajo zveze in podpore, ki morajo naposled faktorji postati, s katerimi bode dozdani sistem računil. — Še se ne dá izreči kakšna bode sodba, ali bodo oproščeni ali obsojeni. Mnogo število prič je stvar zamotalo; kar so eni na eno škudelo vage obteževalnega vrgli, to nahaja olajšavo in odzemanje od drugih. Ni nam dovoljeno zaradi kaznenja govoriti, dokler sodniki ne bodo govorili. Dovoljeno pa nam bode govoriti o političnih črtah tega procesa, kader bode dekončan, in o posameznih osebah. Glavna tožitelja med pričami, podkupljivi Mühlwasser iz Brna in čudna deklina Podany — pri Dunajčanih zdaj nikakor nista priljubljena, narobe se jima jako naravnost čudna imena dajejo. — Da preiskavanje ne bode vseh skrivnih kotov delavskega gibanja osvetilo, to je gotovo. Čudno je pač, da se je pred sodbo slišalo imenovati kot za kulisami stoječe Beust, Taaffe, neki Otto v. Bauer, kot prihodnji reakcionarni minister, da je v to gibanje kolikor toliko vpleten tudi Florencourt, prvi vrednik „Vaterlanda“ in prijatelj fevdalcev, itd.

Gnjusno je vriskanje ustavovernih časopisov da so med Poljaki, soseben v Lvovu judje Poljakom poslance vrinili in da je tako zmagala Smolki protivna politika. Jud je kakor Nemec. Ako se naseli v kaki tuji deželi, noče da bi z domačim prebivalstvom, ali vsaj z večino domačinov soglasno delal, ali pa kar bi najlepše bilo, čisto domačinom prepustil, naj si postiljajo, kakor jim je prav. Nemec in jud hočeta povsod za jeroba biti. Poljaki trpé pred judi to, kar mi pod nemškutarji. Ni čuda, da se potem zgodé nepostavni surovi pretepi, kakor so v Lvovu. Zdaj Nemci cviliijo, da se v Lvovu judom okna pobijajo. Ko bi bili pa judje tako močni, da bi mogli Poljakom okna pobijati, gotovo bi se nemškim časnikom to tako prav zdelo, kakor se jim prav zdi, ako Slovenci od Nemcev in nemškutarjev trpimo to, kar je bilo pri naših volitvah.

Politični razgled.

Najnovejše diplomatične vesti, ki so iz Pariza prišle na Dunaj, so baje prav resnobne. Francoska vlada hoče namreč pri pruskem kralji naravnost tirjati, naj prepové princu Leopoldu sprejeti španjsko krono in naj ob enem prekličé vse, kar se je dozdej v tej zadevi zgodilo. Ko bi Prusija ne hotela teh tirjatev spolniti, bode Francija najprvo napravila vojaško demonstracijo proti Prusiji. — V očigled francosko — španjsko — pruskim homatijam grof Beust ne pojde v Gastein v kopeli in bode pridno pisal svoje note ter se delal interesantnega.

Volitve na Českem so dokončane. Njih vspeh za državopravno opozicijo je čudovit in mesta so skorej lepše volile nego kmečke srenje. Udeleževanje je bilo prav živo, mnogo večje kakor prejšnja leta. Kandidati česke opozicije so povsod zmagali in kar je najvažnejše in jako pomenljivo je to, da so deklaranti povsod dobili več glasov kakor preteklo leto. Češki listi naglašajo, da so tudi Nemci in židi glasovali za narodnjake. Pri tajnem glasovanju so se oddajali pogosto krasno izdelani volilni listi. Imena deklarantov so bila med grbe česko-moravsko-šlezke umetno vpletena, ne na papirji ampak na svili. Brali smo, da bi nekteri teh listov zaslužili svoj prostor v kaki umetniški zbirki.

Iz Lvova se poroča, da dr. Smolka ne bode sprejel volitve v deželni zbor zato ne, ker v Lvovu n

prodril noben privrženec njegove stranke. Je pač tudi a hoče se nam dozdevati, da ne bode hodil s konservativno, ampak s tako imenovano liberalno stranko. Vsakako je čudno, da je teologična fakulteta dvakrat zaporedoma volila enega in istega dra. Schlagerja.

* (Pri svetem Rupertu) v slov. goricah se bode osnovalo konservativno društvo. „Mariborčanka“ kliče po policiji, ker je to stvar g. kaplan oglašil iz lece. V istem listu se jezi nad nami, da smo mi prej nego ona zvedeli za konservativno društvo mariborsko, češ da ti „klerikalci“ vse tako skrivno delajo. Kaj še! Pogled v postavo bode pokazal, da se taka društva naznanjajo oblastnijam, kar se je zgodilo tudi tukaj. Dobri policaji ste, pa Vam more oditi kaj tacega, Vam, ki ste v tako lepi zvezi z gosposko!!

* (Nemškutarske smešnosti). V stari „Pressi“ smo 9. t. m. brali dopis iz Zadra, ki se takole končuje: „Denes se je tukaj ustavoverni kandidat vitez Petrovich z 277 glasovi izvolil za deželnega poslanca. Panslavistični protikandidat, vodja namestnije Fluck, je dobil samo 74 glasov. Star birokrat, pa panslavist! Je ravno tako kakor je bilo v Mariboru, kjer so dra. Duhača po ustavovernih časniki ovajali za strašanskega klerikalca tisti ljudje, ki so nekoliko dni kasneje dru. Duhaču dali javno spričevalo, da je dr. Duhač ud tiste politične stranke, kakor so bili njegovi črnivci. S svojo ovado so bili Mariborčani dosegli, kar so hoteli; potem so preklicali, in menili, da so si rešili svojo čast. Kaj še?

* (Volitev dekana) na juridučni fakulteti v v Pragi bi utegnili biti osamljen izgled svoje vrste. Prejšnji dekan dr. Katzer je bil hud nasprotnik narodne stvari. Kakor smo poročali v zadnjem listu, je zdaj zmagal narodnjak. Po volitvi se vzdigne Čeh dr. Eminger in pravi: „Uljudnost navadno naklada dolžnost, da se odhajajočemu dekanu izreče zahvala. Mi te dolžnosti denes ne moremo spolniti. Dr. Katzer se je pristransko obnašal in zaslužil našo nezadovoljnost. Moramo Vam pri Vašem odhodu zaklicati: „Hamba! (sramota) in trikrat: „Hamba“ je zadonel po dvorani. Čehi si znajo svoje nasprotnike drugače odpravljati, kakor mi Slovenci, pri katerih je dr. Keesbacher še zmemrom vodja kranjskega bolnišča in Dežman kustos kranjskega muzeja. Hamba! trikrat Hamba!

* (Fivolnost). Propadli nemškutarski kandidat dr. Gustav del' Cott baje po Brežicah pripoveduje o svojem prijatelju g. okrajnem glavarji Schönwetteru, da je Schönwetter pred volitvo celjskega in okoličnih mest rekel: Zum Bratel werde ich auch einen slovenischen Wahlmann in die Wahlkommission wählen.“ Tako je tudi storil, samo da je pozabil na lepi prigovor: Es ist noch nicht aller Tage Abend.

* (Notarska nesramnost.) V Rogatcu živi notar. Za notarja je neka postava, ki se imenuje notarijski red. Ta red zaukazuje, da morajo notarji svoje spise spisavati v tistem jeziku, katerega stranke tirjajo. Postave so pa včasih za to, da jih ljudje prestopujejo. Tudi notarji jih smejo, če se prestop tiče samo slovenske stranke in slovenskega jezika. Notar v Rogatcu se imenuje Karl Sirk. Posestnik Ignac Mikuš iz Tlak je imel pretekli mesec nesrečo, da je moral v svojih poslih k notarju. Posestnik Ignacij Mikuš je narodnjak in sploh ne umé nemškega. Vstopivši v pisarnico notarja Sirka, ki si zasramovaje cesarske postave vendar pred svoj priimek postavlja črke: **c. kr.** prosi naš Mikuš, naj bi se mu zadevno pismo zapisalo v slovenskem jeziku, koncipijent notarjev, mož na svojem mestu, slovenskega jezika zmožen in o notarijskem redu bolj verziran nego njegov „šef“, kteremu je roboval, bil je prav rad pripravljen ustreči opravičeni želji slovenske stranke. Ali koncipijent in stranka obračata, nemškutarski notar pa obrne. Njegova všesa so segala do koncipijentove mize in so zaslišale, da se bode njegova pisarnica sicer čisto po notarijskem redu onečistila s slovenskim pismom. Zaslišavši da hoče koncipijent slovenski pisati, zadere se notar Sirk: „In meiner Kanzlei nicht!“ Koncipijent pohlevno vpraša: „Zakaj pa ne?“ Na to modri notar Sirk: „Soll der Bauer machen was er will, aber solange ich für meine Kanzlei mit meiner Kautiön gut stehe, darf hier nichts slovenisches gearbeitet werden.“ (Naj kmet stori, kar

Razne stvari.

* (Cesar poslanec in volilen mož). V nekem volilnem okraji na Gališkem si šest in štirideset volilcev ni hotelo za poslanca nikogar nižega zbrati nego — cesarja samega. Volilni komisar si je prizadeval razložiti, da ima — kakor skušnja uči — cesar pač aktivno, a ne pasivne volilne pravice. Ne vemo, ali je bilo to razlaganje korektno, toliko je gotovo, da ni nič pomagalo; kmetje so kandidirali svojega cesarja. Vsled tega ni dobil nihče večine in morali so se lotiti ožje volitve. Sploh je na Gališkem take udanosti do cesarja mnogo in razne. Tako so leta 1861, ko se je prvokrat volilo za deželni zbor, v mnogih srenjah cesarja volili za volilnega moža.

* (Za rektorja) graškega vseučilišča je izvoljen theol. prof. dr. Schlager. Mož je sicer duhovnik,

hoče, toda dokler sem jaz s svojo kavicjo porok za svojo pisarnico, toliko časa se tukaj ne sme delati ničesa slovenskega.) Slovenska stranka, ki ni mogla zaradi stroškov iti na daljno pot iskat si poštenega notarja, se je podala in g. notar Sirk je šelspats nemškutarsko samosvestjo, da je notarijskemu redu, narodni ravnopravnosti in vsakdanji omiki dal veliko zausnico. V drugačnih razmerah bi tak notar prišel v disciplinarno preiskavo — ali nemškutar je nad postavo.

* (Posnemanja vredno.) Prejšnji brambovski minister Widman se je prostovoljno odpovedal lepi penziji, ki bi mu bila po postavi pripadla. Tiste, ki so na Widmana toliko kričali, bi zdaj radi vprašali, ali je kateri ustavoveren minister pokazal toliko nesebičnosti. Banhans in Stremayr še toliko časa nista ministrala kakor Widman, vendar nobeden ni hotel zavreči postavne penzije. Widman res ni bil destovreden, ali ako eno primerjamo k drugemu, vendar v marsikterem oziru ni bil najnevednejši.

* (Odbor slovenske Matice) bode v ponedeljek 1. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v Matičinih sobah v hiši št. 192 na Bregu imel XVII. skupščino, v kateri bode ta-le vrsta razgovorov: 1) Prebere in potrdi se zapisnik XVI. odborove skupščine. 2) Tajnik bode poročal o važnejših stvaréh. 3) Gospodarski odsek bode poročal o računu, ki ga je o Debeljakovi zapuščini položil pooblaščenec A. Lézar. 4) Gospodarski odsek polaga račun o gospodarstvu z Matičino hišo. 5) Blagajnik prebere račun za pretekle društveno leto od 1. julija 1869. l., ki ga odbor predloži VI. občnemu zboru. 6) O „Vodnikovem rokopisu.“ 7) Gosp. Pajek v imenu mariborskih dijakov prosi za poljubno število „Schoedlerjeve fizike“ in zemljovida „Evrope“ ali tudi drugih Matičinih knjig. 8) Kteri dan bo VI. občni zbor? 9) Posameznih odbornikov nasvetje.

* (G. dr. Franjo Bratkovič) je prisegel te dni odvetniško prisego in se naseli prihodnji mesec kot odvetnik na Krškem. Rodo- in pravicoljubi dobodo v njem zvestega prijatelja in odločnega podpornika. Celjski nemškutarji so ga črtili — do ekcesa in to je dokaza dovolj.

* (Prof. Maassen). Da potolažimo tiste, ki so nas grajali zaradi notice o dohodu prof. Maassena v Maribor, naj denes povemo, da se je prof. Maassen premislil, in da bode 17. t. m. pri važnejših dogovorih na Dunaji. Pri priliki bomo povedali več o njegovih potih in namenih.

* (Prihodnji ministerski predsednik).

Dobri prijatelj novega ministra Stremayerja pripoveduje, da so iz Stremayerjevih besed nedvomljivo spoznali, ka hoče postati pri prvi priliki ministerski predsednik. Po Štorskem si je že sestavljal svoj kabinet in je zlasti nadlegoval b. Kellersberga. Isti prijatelj pravi, da so Stremayerjevi govori strašno „ausgleichsfreundlich.“

* (Tržaško-okolične volitve). 4. t. m. so se kakor beremo v „Jadr. Zarj“ v drugo sešli zaupni možje iz vse tržaške okolice na vrhu pri občini, da se dogovoré zastran prihodnjih volitev v tržaško mestno svetovalstvo. Pri tej priliki so soglasno potrdili program, po katerem se imajo vesti prihodnji zastopniki; deli se ta program v dva dela, prvi del govori o državni politiki sploh, poudarja najprej mir in spravo med sabo in z narodi, in da bo to mogoče, prva je potreba, da imamo ne le na papirji, ampak da imamo in uživamo vsi v resnici enake pravice. Vse narodnosti se morajo enako spoštovati, na Slovenskem mora biti slovenski jezik gospodar. Deželna samouprava mora biti popolnoma, kajti vsaka dežela sama najbolj pozna svoje za-

deve, najbolj vé, kolika in kaka bremena more nositi. Le vojaštvo, kupčijstvo in zunanje zadeve naj bodo skupne, vse druge zadeve naj oskrbujejo deželna zastopstva sama. V Avstriji je mogoča le federativna ustava, ker edino ona more biti vsem narodom pravična. Volitve v državni zbor se imajo goditi iz deželnih zborov, ker neposrednje volitve žalijo deželno samoupravo, zato jih dežele nikakor ne morejo odobravati. Dobra deželna samouprava pripomore, da državni dolgi ne bodo od leta do leta rastle, državni kredit jemali, narodom blagostanje podkopavali ljudstvu, vedno više davke nakladali, ampak z varčnostjo in cenejšo upravo bode mogoče, davke sčasoma zniževati. Drugi del govori o politiki, ktera ima biti vodilo poslancem gledé na posebne zadeve tržaške okolice. Obstoji ta del iz 10 točk, katerih vendar zdaj še ne moremo razglasiti. Za kandidate so bili soglasno postavljeni naslednji gospodje: za 1. okraj Anton Giacometti, za 2. okraj France Cegnar, za 3. okraj Andrej Gustinčič, za 4. okraj dr. Nakič, za 5. okraj se kandidat postavi še le pozneje, ker je bil ta okraj v zboru prepričlo zastopan, za 6. okraj Ivan Nabrgoj. Zbora predsednik je bil g. Nabrgoj.

Prodaja.

(3)

Konjiška grajščina prodaja 1500 vedrov belega in črnega vina iz svojih imenitnih vinogradnih hribov v

Vinarjah, Ritterspergu in v Konjicah 1867, 1868. in 1869. leta.

Prodajalo se bode in sicer brez sodov **18. julija** v **Žičkih** kletih, eno uro od Poličan.

19. in če treba tudi 20. julija v **Konjiških** kletih.

Pri kupčiji se založi polovica kupa, druga polovica ko se vino odpelje.

Prodano vino se zna 4 tedne v grajščinskih kletih popustiti.

Če bi trebalo, se gg. kupcem tudi prazni polovnjaki po dobri ceni prodajo.

G. kupce vabi

knjeza Windischgrätza opravnik v Konjicah. **Szalatnay.**

Valvazor

„Ehre des Herzogthums Krain.“

Ta zdaj že redko najti knjiga 4 folio - zvezke s podobami od l. 1699, je za 40 gl. na prodaj pri **Paul Halm**-ovi bukveprodajalnici (büchergeschäft) na Dunaji.

(5)

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu izrekam očitno hvalo za zaupanje, katero sem užival od leta 1866, in priporočam ob enem veliko lepo in vedno frišno zalogo oblačilnega blaga po čudovito nizki ceni.

Janez Vičič,

trgovec na velikem trgu nasproti štirne v Ljubljani.

(4)

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor **O. Killisch v Berlinu**, zdaj: **Louisenstrasse 45.** — Ozdravil jih je že nad sto.

(28)

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirtka novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

Krasno oblečene punčike, po kr.: 30, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.
Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.
Mehanične tekajoče punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1, 20.
Loterije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.
Kladivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.
Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.
Šah, fino, s figurami, gl.: 1, 30, 1, 50, 2.
Keglj, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.
Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.
Gradbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1, 50, 3 gl.
Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1, 20, 2 gl.
Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.
Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1, 50, 2.
Piano, po 1, 50, 2, 3, 4.
Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmonike, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.
Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavčuka, po 15, 20, 30, 50 kr.
Razne živali na meh, po 5, 10, 20 kr. — 1 gl.
Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.
Druge igre, 1000črne izbirtke, 10 kr. — 4 gl.
Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.

Najnovejše knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.
Brez poduka se otroci učé brati po novih omaricah za branje s slikami, 1 o. 1 gl. — Igraje se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih šolah, ena taka 80 kr., gl.: 1, 20, 2, 3.
Globusi po 50, 80 kr., 1, 1, 50, 2 gl.
Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, po kr.: 65, 85, gl.: 1, 50, 2, 3, 4, 5.
I majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.
Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.
Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največa izbirtka za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1, 50, 2, 2, 50, 3, 3, 50 gl.
Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebnimi, za odraslene otroke 80 kr., gl.: 1, 20, 1, 80, 2, 50, 3, 4—5.

Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrabi, po 5 kr.
Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirtki, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.

Zanimajo in kratkočasijo

novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.
Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.
Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1, 20 gl.; hranilnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2, 80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.
Pistoleti, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1, 30, 1, 50.
Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1, 30 gl.
Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.
Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1, 50, 2, 2, 50.

Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto nove sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsakdo lahko copra a la prof. Bosco, 1 kaseto po pripravah po gl.: 140, 1, 80, 2, 30, 2, 80, 3, 50.
Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim 3jezično ime, velja samo 35 kr.
Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1, 30, 1, 50, 2.
Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1, 30, 1, 50, 2, 2, 50.
Kositarjeve prav trajljivo delane kočije, cabriolets, fiacres, comfortable in drugi večji in manji vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1, 50.
Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1, 50.
Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.
Amerikanska vojaška igra, ali 3 konje združeni v enega. To je amerikanska svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokajoča pistolja. Prav čedno po 80 kr.

(11)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.